

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

LÆRERVEJLEDNING

Invasive arter

- dyr og planter i Danmark

LÆRERVEJLEDNING

Invasive arter

- dyr og planter i Danmark

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Invasive arter

1. udgave, 2022

© 2022 Miljøstyrelsen

Forfattere: Bettina Brandt, Troels Gollander og Kaare Øster

Redaktion: Miljøstyrelsen

Grafisk tilrettelæggelse: Essensen

Tegninger: Lars Bo Petersen

Fotos: Colourbox, Danmarks Jægerforbund, Finn Grahndin, Hans Wernberg, Henrik Carl, Hovedet i Havet AU, iStock, ISSG, IUCN, Marianne Krag Petersen, Mikael K. Sejr Arctic Research Centre AU, Naturstyrelsen, Scanpix, Uffe Strandby, Unsplash/Michelle Spencer

Tilhørende hjemmeside:

www.mst.dk/invasivearter/læringsmateriale

Her findes der supplerende materiale og lærervejledning.

Elevbog og Aktivitetshæfte kan rekvireres gratis fra Miljøstyrelsen, så længe lager haves.

Læringsmaterialet findes udelukkende til udprint på hjemmesiden.

Miljøstyrelsen, 2022

Indhold

Indledning	3	■ Overvågning	
Om Elevbog og Aktivitetshæfte	5	Aktivitet 12: Søg efter invasive arter i jeres kommune	13
Vejledning til Aktivitet 1-25:	7	Aktivitet 13: Tag på fotosafari	13
■ Invasive arter		Aktivitet 14: Tag aktiv del i indsatsen	14
Aktivitet 1: Hvad ved I om invasive arter?	8	Aktivitet 15: Youtuber for en dag	14
Aktivitet 2: Udvid eftersøgningen	8	Aktivitet 16: En oplysningskampagne om invasive arter	14
■ Invasive arters effekt		■ Internationalt samarbejde	
Aktivitet 3: Hjemmehørende arter	9	Aktivitet 17: Database med verdens invasive arter	15
Aktivitet 4: Herlighedsværdi	9	Aktivitet 18: Verdens værste	15
Aktivitet 5: Rynket rose	10	Aktivitet 19: Klimazoner	15
Aktivitet 6: Signalkrebs	10	■ Etik og bekæmpelse	
■ Spredningsveje		Aktivitet 20: Kan bekæmpelse være uetisk?	16
Aktivitet 7: Spredningsveje	11	Aktivitet 21: Mårhund og medier	16
Aktivitet 8: Praktisk arbejde med invasive arter	11	■ Afsluttende aktiviteter	
Aktivitet 9: Kend forskel på mårhund, vaskebjørn og grævling	11	Aktivitet 22: Hvad mener I?	17
■ Lovgivning		Aktivitet 23: Planteplakat	17
Aktivitet 10: Ballastvand som spredningsvej	12	Aktivitet 24: Dyrplakat	18
Aktivitet 11: Historien om stillehavsøsters	12	Aktivitet 25: En fællesfaglig problemstilling	18

Indledning

Denne lærervejledning indeholder en kortfattet håndsrækning til opgaverne i aktivitetshæftet.

Inddelingen af lærervejledningen er som i Elevbog og i Aktivitetshæfte med følgende temaer:

- Invasive arter
- Invasive arters effekt
- Spredningsveje
- Lovgivning
- Overvågning
- Internationalt samarbejde
- Etik og bekæmpelse
- Afsluttende aktiviteter.

Kompetencemål

- Eleven kan designe og gennemføre undersøgelser om invasive arter.
- Eleven kan anvende og vurdere grafer, data og modeller, der omhandler invasive arter.
- Eleven kan perspektivere problematikker om invasive arter og forholde sig til interessekonflikter.
- Eleven kan kommunikere og formidle om invasive arter ved hjælp af naturfaglig viden og fagbegreber.

Forhåndsviden

For at bringe elevernes tanker og forhåndsviden i spil kan I som en fælles snak i klassen starte med en kort drøftelse af, hvad eleverne allerede har primære erfaringer med, f.eks.:

- Hvor i nærheden af skolen kan vi finde invasive arter?
- Hvad er vigtigt, når vi skal arbejde med invasive arter?
- Hvorfor skal man overhovedet arbejde med problematikken?
- Hvordan kan man vide, hvor der er invasive arter?
- Hvor farlige er invasive arter?

Herefter kan en indledende, fælles diskussion tage udgangspunkt i de invasive arter på plakaterne, der hænges op i klassen.

- Hvilke invasive arter har I set eller hørt om?
- Kig på eksempler af både invasive planter og dyr.
- Hvilke arter på plakaterne, tror I, er de mest skadelige?
- Når I ser på arterne på plakaterne, hvilke er I så overraskede over regnes for invasive?
- Hvilke andre arter på plakaterne har I set i nærheden af jeres skole eller i omegnen?

Om Elevbog og Aktivitetshæfte

Elevbogen kan læses individuelt, i grupper eller fælles i klassen, og det er en god ide at gennemgå de begreber, der er markerede, og som er forklaret i en tekstboks. Aktivitetshæftet indeholder forslag til en række opgaver, der knytter sig til de enkelte kapitler.

Supplerende materiale

Indholdet kan suppleres med tekster hentet f.eks. fra forskellige organisationers hjemmesider. Sidst i elevbogen er der en medieliste med forslag til supplerende kilder.

I forhold til problematikken om invasive arter kan eleverne støde ind i organisationer med meget forskellige og til tider udokumenterede argumenter. Det er derfor vigtigt, at eleverne kan forholde sig kildekritisk til de oplysninger, de f.eks. finder på nettet, og at de angiver de kilder, de bruger, når de selv finder billeder og tekster på nettet. På den måde kan kilderne inddrages i diskussionen.

Se mere på den tilhørende hjemmeside:

[www.mst.dk/invasivearter/
læringsmateriale](http://www.mst.dk/invasivearter/læringsmateriale)

Dannelse, værdier og kritisk tænkning

For at eleverne skal kunne diskutere og danne sig egne holdninger til et tema som invasive arter, er det ikke nok, at eleverne får viden. I indholdet er der oplæg til dilemmaer, som eleverne kan diskutere.

Når der diskuteres og arbejdes med invasive arter, handler det både om elevernes dannelse, værdier og menneskesyn – og eleverne kan gennem arbejdet øve sig i at blive kritisk tænkende. Her er også etiske og følelsesmæssige aspekter i spil, som det kan være svært at komme uden om. Det er vigtigt, at der i forløbet er plads til en snak om alle typer af erfaringer.

Som nævnt i starten af elevbogen er det ikke nødvendigvis hele klassen, der skal arbejde med alle opgaver i aktivitetshæftet.

AKTIVITETSHÆFTET

Hvert aktivitetsark starter med et formål og en kort baggrundsbeskrivelse. Herefter beskrives trin for trin, hvad eleverne skal gøre for at arbejde med aktiviteten. Her er oplæg, ideer, øvelser og gode links til nettet. Afsnit for afsnit kan eleverne selv arbejde videre med bogens emner.

Alle aktiviteter skal ikke nødvendigvis gennemarbejdes af alle. Aktiviteterne kan deles mellem de enkelte elever eller grupper. Med baggrund i elevbogen og aktivitetshæftet kommer de omkring en lang række af de problemer, invasive arter skaber i naturen og vores samfund.

Vejledning til Aktivitet 1 - 25

AKTIVITET 1 • INVASIVE ARTER

Hvad ved I om invasive arter?

Arbejdsform: Gruppe

Formål: At forklare og kategorisere forhåndsviden om invasive arter.

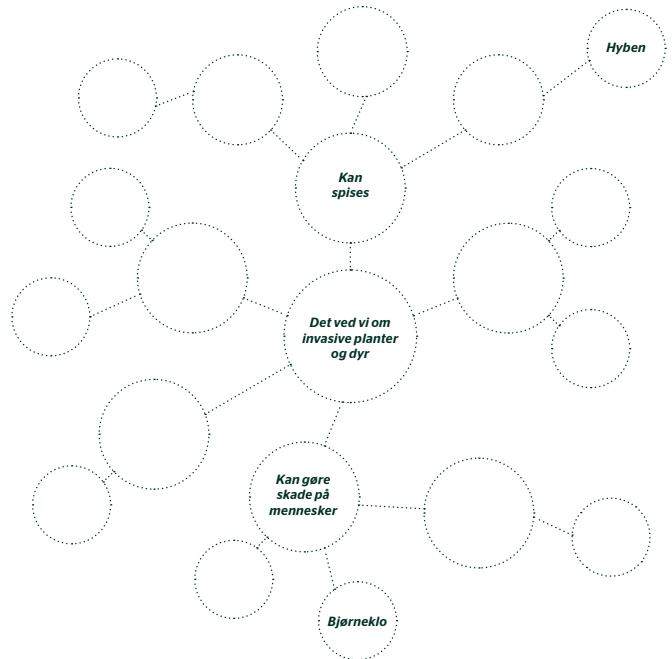
Lad hver gruppe udfylde det fælles mindmap om invasive arter.

Saml op på gruppernes mindmaps gennem korte præsentationer. Lad eleverne argumentere for deres input.

Stil uddybende spørgsmål til grupperne som f.eks.:

- Hvordan vurderer I jeres forhåndsviden om invasive arter?
- Hvorfor har I skrevet netop de begreber ind i jeres mindmap?
- Kan I sige noget mere præcist om de enkelte input?
- Har I egne oplevelser med det, I har foreslået?

Klassen kan i fællesskab vælge nogle input, der skal arbejdes videre med, eller de enkelte grupper kan vælge et antal begreber/udsagn, hvor de går i dybden med bud på sammenhæng mellem de associationer og begreber, som kan være centrale.

AKTIVITET 2 • INVASIVE ARTER

Udvid eftersøgningen

Arbejdsform: Par eller grupper

Formål: At finde information om specifikke invasive arter.

Her kan du som lærer som inspiration evt. finde eksempler på nettet på identifikationskort, dusørplakater og kæledyrs-eftersøgninger. Lad evt. eleverne søge videre selv.

Aktiviteten kan alternativt løses som en produktion af en lydfil/podcast.

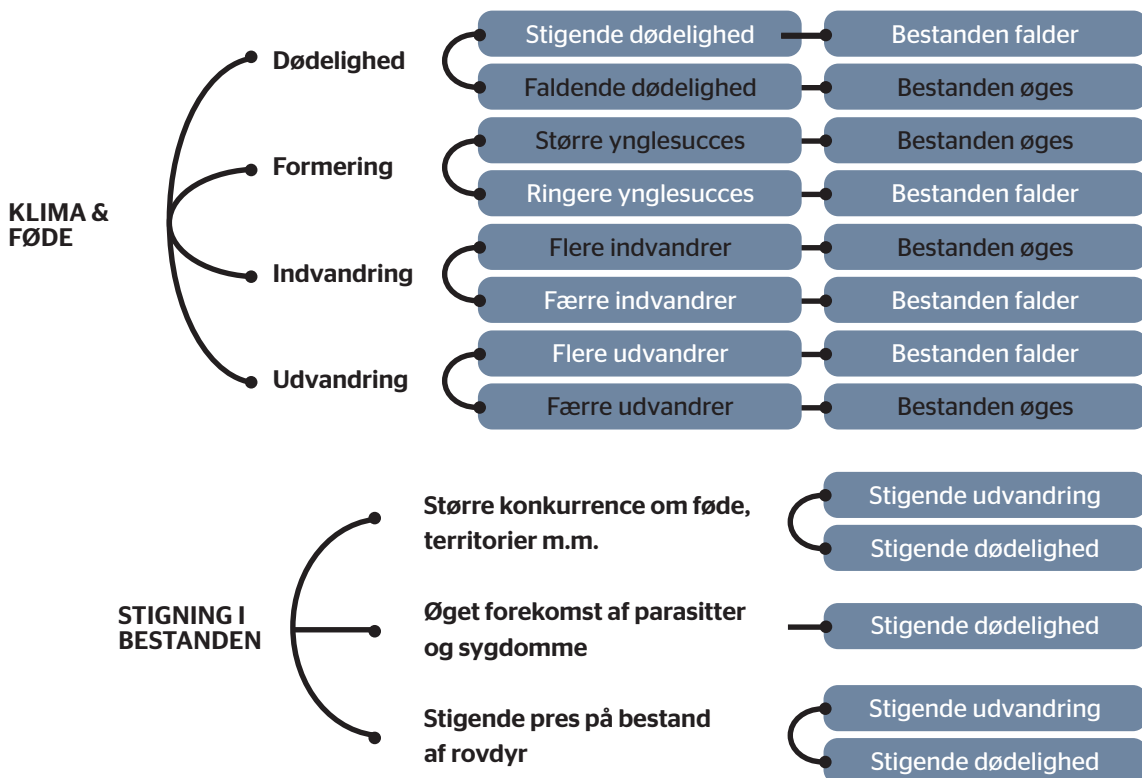
AKTIVITET 3 • INVASIVE ARTERS EFFEKT

Hjemmehørende arter

Arbejdsform: Par eller grupper
Formål: At få kendskab til hjemmehørende arter i Danmark.

Lad eleverne vurdere, om arterne kan kategoriseres med følgende begreber: uddøde, udvandrede, udkonkurrerede eller genindvandrede. Her kan hentes inspiration fra nedenstående figur. Der er mulighed for at gå yderligere i dybden med emnet i Økologibogen.

https://www.nucleus.dk/images/material/Figurer_oekologibogen2.pdf

AKTIVITET 4 • INVASIVE ARTERS EFFEKT

Herligheds-værdi

Arbejdsform: Grupper
Formål: At udarbejde og vurdere en naturfaglig model.

Modelleringskompetencen er væsentlig i naturfagene. En model kan f.eks. være en tegning eller en 3D-model af et boligområde. 3D-modellen kan evt. bygges i pap eller andet materiale.

Det udvalgte område kan være et, som eleverne kender. Men

det kan også være et tænkt, idealiseret og fiktivt område, som lever op til en række krav, den enkelte elevgruppe forestiller sig, at området skal opfylde.

Det kan være en god ide, at grupperne udarbejder en prioriteringsliste i forhold til deres krav til området.

AKTIVITET 5 • INVASIVE ARTERS EFFEKT

Rynket rose

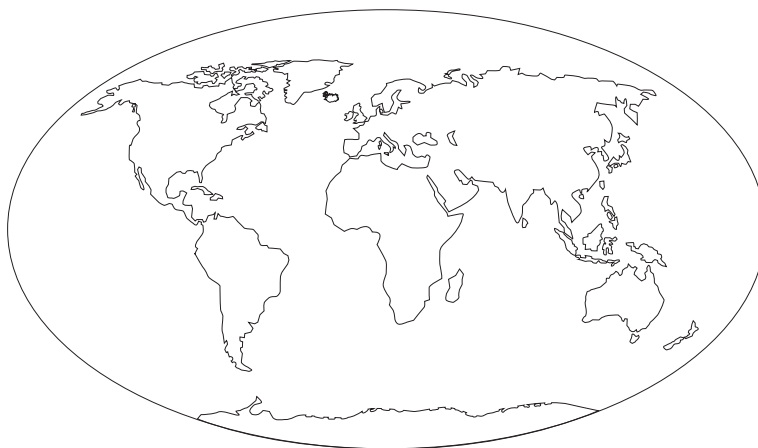
Arbejdsform: Par eller grupper
Formål: At beskrive forskellige holdninger til en invasiv art.

Spørgsmål 3 kan suppleres med at undersøge forskellige turistbureauers hjemmesider. Lad eleverne finde fotos, hvor rynket rose anvendes for at styrke stemningen og ferieidyllen.

På **CABI's hjemmeside under Invasive Species** kan eleverne finde uddybende oplysninger, herunder et verdenskort til løsning af opgave 4.

Angående bekæmpelse kan eleverne henvises til Miljøstyrelsens vejledning til bekæmpelse af **rynket rose**. Lad også eleverne undersøge, hvad der gøres specifikt i egen kommune, via den kommunale hjemmeside.

AKTIVITET 6 • INVASIVE ARTERS EFFEKT

Signal-krebs

Arbejdsform: Individuelt eller par
Formål: At beskrive en arts egenskaber, der gør, at den er invasiv.

I første omgang kan elevernes søgninger være billedbase-rede, og de kan observere på forskelle mellem signalkrebs og flodkreb. Lad dem søge på YouTube efter videoer om forskelle og fangstmetoder.

Aktiviteten kan udvides med at lade eleverne indtegne udbredelsesområdet for de forskellige krebsearter på et kort.

Angående bekæmpelse henvises der til Miljøstyrelsens vejledning til **bekæmpelse** – samt til diverse kommuners hjemmesider.

AKTIVITET 7 • SPREDNINGSVEJE

Sprednings- veje

Arbejdsform: Grupper

Formål: At komme med anbefalinger til praktisk håndtering af invasive arter i dagligdagen.

Det er oplagt, at de enkelte grupper vælger at fokusere på hvert deres af de fem råd.

Hvis plakaterne skal udstilles eller præsenteres, kan det være en fordel at udarbejde en række fælles krav til plakaterne.

Feks.

- selve rådet skal uddybes og eksemplificeres
- der skal både være fotos og tegninger
- der skal være en henvisning til, hvor man kan læse videre
- osv.

AKTIVITET 8 • SPREDNINGSVEJE

Praktisk arbejde med invasive arter

Arbejdsform: Fælles

Formål: At få viden om og praktisk erfaring med bekæmpelse af invasive arter.

Muligheden for valg af besøgssted er forskelligt fra skole til skole. Et godt sted at orientere sig er på Naturstyrelsens hjemmeside, hvor der kan være ideer til besøgs muligheder i netop jeres skoles område.

Som lærer skal du sørge for at sikre en tydelig forventningsafstemning i forhold til elevernes og pågældende besøgs værts forventninger.

Det er en god ide at finde frem til relevante kommunale nøglepersoner ved at ringe til kommunen.

Lokale naturvejledere kan findes [her](#).

De kan hjælpe med at finde relevante besøgssteder.

AKTIVITET 9 • SPREDNINGSVEJE

Kend forskel på mårhund, vaskebjørn og grævling

Arbejdsform: Individuelt eller par

Formål: At søge viden om og sammenligne arter.

Hvis det er for vanskeligt at identificere forskelle på de tre dyr på aktivitetsarket, så lad eleven eller eleverne parvis finde supplerende fotos på nettet.

Start aktiviteten for hele klassen med en fælles beskrivelse af

en eller flere af skolens udstoppede dyr i forhold til fænotypiske træk, som eleverne kan iagttage ved at kigge på dyret.

Indled diskussionen med en brainstorm om de 3 arters påvirkning af den danske natur.

AKTIVITET 10 • LOVGIVNING

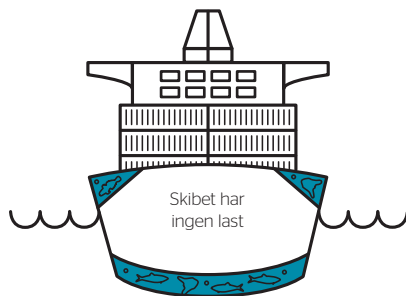
Ballastvand som spredningsvej

Arbejdsform: Par eller grupper

Formål: At anvende en model til forklaring af fænomener og problemstillinger i naturfag.

I denne aktivitet udfordres elevernes modelleringskompetence. Lad derfor eleverne arbejde med at konstruere og beskrive deres egen model. Både i forhold til, hvad modellen kan beskrive og tydeliggøre – og hvad den ikke kan vise.

Eleverne kan evt. i grupper præsentere modellerne for hinanden og give deres feedback i forhold til fælles udarbejdede kriterier. Som lærer kan du med fordel tage udgangspunkt i Fælles måls beskrivelse af kompetenceområderne suppleret med videns- og færdighedsmål.

Ballasttankene er fulde, når de sejler uden last

AKTIVITET 11 • LOVGIVNING

Historien om stillehavsøsters

Arbejdsform: Individuelt eller par

Formål: At beskrive en art og diskutere potentielle interessekonflikter.

Linkene vist i denne aktivitet indeholder hver især en stor mængde viden og mange oplysninger. Derfor kan linkene evt. fordeles mellem eleverne. I fællesskab samles derefter op på, hvilken viden der er mulig at finde via de enkelte links.

AKTIVITET 12 • OVERVÅGNING

Søg efter invasive arter i jeres kommune

Arbejdsform: Fælles

Formål: At få viden om naturforvaltning og at diskutere løsnings- og handlingsmuligheder.

Kommunernes hjemmesider er opbygget forskelligt, så gør eleverne opmærksomme på, at de skal nærlæse menuen for at finde frem til de konkrete informationer. Derfor kan udgangspunktet være at lade eleverne øve sig i generelt at søge information på deres kommunes hjemmeside.

Hvis forvaltningen skal kontaktes, kan eleverne i fællesskab indsamle, vurdere og prioritere spørgsmål, der skal stilles via mail eller personlig kontakt.

AKTIVITET 13 • OVERVÅGNING

Tag på fotosafari

Arbejdsform: Grupper

Formål: At lokalisere og fotografere invasive arter samt at indberette fundene digitalt.

Arter.dk er en brugerbaseret artsdatabase, hvor alle borgere kan være med til at samle viden og registrere fund af arter, der lever i Danmark. Arter.dk bruges også af officielle myndigheder til at overvåge både beskyttede og invasive arter. Elevernes registreringer vil således også indgå i Miljøstyrelsens overvågning og kortlægning af invasive arter såvel som andre almindelige og sjældne arter.

På Miljøstyrelsens hjemmeside kan man finde en vejledning, som beskriver, hvordan man opretter sig som bruger og indberetter sit første fund.

Se mere på den tilhørende hjemmeside:

<https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/laeringsmateriale/>

A R T E R

AKTIVITET 14 • OVERVÅGNING

Tag aktiv del i indsatsen

Arbejdsform: Grupper
Formål: At forstå og kommunikere effekten af invasive arter.

Aktiviteten kan planlægges som et rollespil, hvor eleverne i grupper skal forholde sig til og finde argumenter, der understøtter de enkelte synspunkter og handlemuligheder. Aktiviteten kan også være en fælles klassediskussion om, hvem der kan gøre hvad.

F.eks:

- hvad kan du?
- hvad kan din familie?
- hvad kan en borger?
- hvad kan kommunen?
- andet?

AKTIVITET 15 • OVERVÅGNING

Youtuber for en dag

Arbejdsform: Grupper
Formål: Visuel formidling af natur.

Aktiviteten kan efter gruppernes forslag og valg have en anden hovedoverskrift, hvor det er humor, tragedie, eventyr eller en helt fjerde genre, der danner udgangspunkt for deres produktion.

På SkoleTube er der forskellige værktøjer til at udarbejde videoer eller sammensætte fotos.

iMovie er en anden mulighed, man kan benytte sig af, alt efter hvilket udstyr skolen har til rådighed.

Hvis der ikke er mulighed for redigering, som kan være en ret tidskrævende proces, kan eleverne optage filmen med mobiltelefonens almindelige videokamera.

AKTIVITET 16 • OVERVÅGNING

En oplysningskampagne om invasive arter

Arbejdsform: Par eller grupper
Formål: At kunne udtrykke sig præcist og nuanceret ved brug af fagord og -begreber.

Start aktiviteten med en fælles snak om, hvad en kampagne er. F.eks:

- hvilke kampagner kender eleverne?
- hvordan kan budskaber i en kampagne bygges op?
- hvem er afsender, og hvem er modtager?
- andet?

Den fælles snak kan give anledning til, at der bliver opstillet flere spørgsmål, som grupperne i deres egen kampagne kan finde svar på.

Det er oplagt at lade eleverne give respons på hinandens kampagner.

AKTIVITET 17 • INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Database med verdens invasive arter

Arbejdsform: Grupper

Formål: At sammenligne økosystemer og arters tilhørsforhold.

Databasen kræver et godt kendskab til engelsk. Indled evt. med at få oversat nogle af de væsentligste begreber i databasen. Lad eleverne øve sig i at bruge databasen, inden arbejdet går i gang i grupperne.

Evt. kan grupper af elever vælge arter i Danmark, som de søger efter oplysninger om. Her kan de med fordel også anvende Miljøstyrelsens hjemmeside.

AKTIVITET 18 • INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Verdens værste

Arbejdsform: Par eller grupper

Formål: At få kendskab til arters oprindelse og effekt på naturen.

Start aktiviteten med, at du som lærer eksemplificerer søgninger på specifikke arter, så eleverne bliver bekendt med, hvilke informationer de kan finde. Vis ligeledes, hvordan eleverne skal finde frem til de forskellige oplysninger. Som i Aktivitet 17 kræves et godt kendskab til engelsk.

Opgave 4 er meget konkret, og her kan eleverne opfordres til at udarbejde et skema til indsamling af information som f.eks. dette:

Art	Lande	Udbredelse i Danmark

AKTIVITET 19 • INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Klimazoner

Arbejdsform: Grupper

Formål: At få viden om klimazonerne, at diskutere aktuelle klimaproblematikker og konsekvenserne af klimaforandringer i forhold til arter i fremtiden.

Denne aktivitet forudsætter, at eleverne tidligere har arbejdet med Jordens klimazoner. Her er nogle forslag til, hvor eleverne finder viden om klimaforandringer:

I opgave 4 kan diskussionen udformes som en paneldiskussion, hvortil grupperne forbereder sig i forhold til forskellige typer og konsekvenser af klimaforandringer.

Link: [Økolariet](#)

Link: [Experimentarium](#)

AKTIVITET 20 • ETIK OG BEKÆMPELSE

Kan bekæmpelse være uetisk?

Arbejdsform: Grupper

Formål: At kunne forholde sig til lovgivning og etiske problemstillinger omkring invasive arter.

Gør eleverne opmærksomme på dyrevelfærdsloven, og en eller flere grupper kan evt. holde et kort oplæg om lovgivningen.

Følg op på gruppernes arbejde med en fælles præsentation fra hver gruppe. Udvælg nogle af metoderne til fælles diskussion i klassen.

Se mere på **Retsinformation**, der er statens juridiske online informationssystem, som giver adgang til alle gældende love og regler.

AKTIVITET 21 • ETIK OG BEKÆMPELSE

Mårhund og medier

Arbejdsform: Par eller grupper

Formål: At vurdere og diskutere kommunikation om naturfaglige forhold.

Overskrifterne kan googles, og ved søgning på mårhund vil der dukke en del hits op.

Der anvendes GPS-mærkede, steriliserede mårhunde, der sættes ud i naturen for at søge en mage. På denne måde

opsøres magen og skydes, hvorefter den GPS-mærkede mårhund efterfølgende finder en ny mage. Denne bekæmpelsesmåde kan give anledning til en etisk diskussion, og der findes en større mængde artikler omkring dette tema på nettet og i øvrige medier.

AKTIVITET 22 • AFSLUTTENDE AKTIVITETER

Hvad mener I?

Arbejdsform: Grupper

Formål: At diskutere etik og interessekonflikter i forhold til naturfaglige problemstillinger.

Interessekonflikter er udgangspunktet for denne aktivitet.

I første omgang skal eleverne udtrykke deres egne ideer om, hvad overskriften "Hvad mener I?" kan dække over.

Teksten på de små kort er kopieret fra konkrete overskrifter fra medierne. Med en Googlesøgning kan eleverne finde frem til den oprindelige artikel, når de skal arbejde videre med et

udvalgt dilemma. F.eks. vil en søgning på "Kan vi ikke bare udrydde alle myg?" vise en artikel fra Videnskab.dk fra 2016.

Hvis grupperne i løbet af arbejdet med de invasive arter er stødt på andre overskrifter, der relaterer sig til emnet, kan disse skrives på de tomme kort. Alternativt kan eleverne søge efter andre overskrifter i trykte medier eller på nettet. En søgning på f.eks. "Konflikt invasive arter" vil give en hel del hits.

AKTIVITET 23 • AFSLUTTENDE AKTIVITETER

Planteplakat

Arbejdsform: Grupper

Formål: At kende til invasive plantearter via arternes systematiske tilhørsforhold.

I aktivitetshæftet er der en kopi af plakaten; men det optimale vil være at anskaffe sig plakaten via Miljøstyrelsens hjemmeside, hvis den ikke allerede findes på skolen.

På danmarksfloara.dk er der både mulighed for at søge, finde fotos, beskrivelser og taksonomi mv.

Hvis gruppen vil arbejde videre med den botaniske del, er det en oplagt mulighed at anvende danmarksfloara.dk; her er der helt konkrete øvelser inden for mange områder.

Danmarksfloara.dk er tilgængelig som app til både mobil og tablet.

AKTIVITET 24 • AFSLUTTENDE AKTIVITETER

Dyreplakat

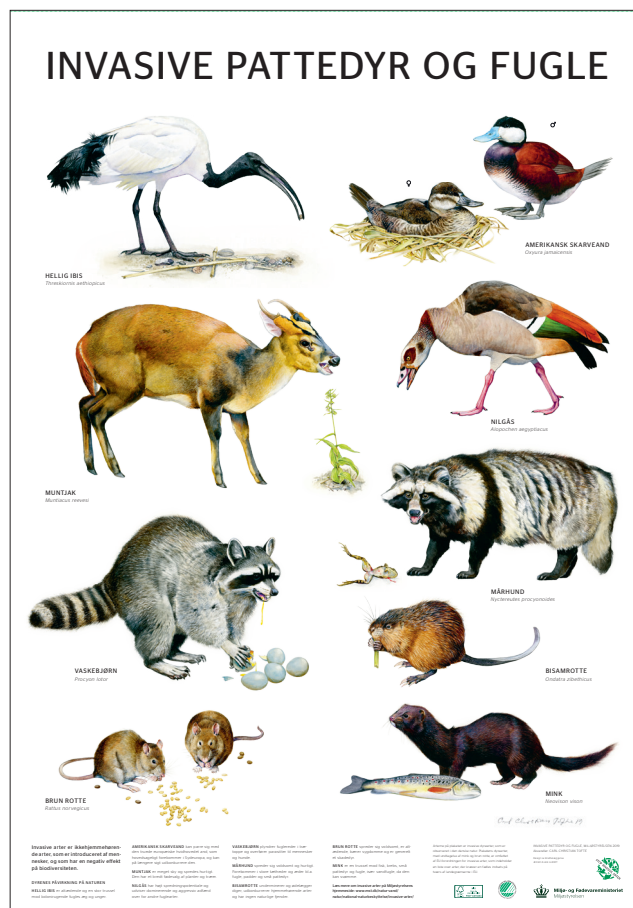
Arbejdsform: Grupper
Formål: At kunne vurdere effekten af egen og andres kommunikation om naturfaglige forhold.

I aktivitetshæftet er der en kopi af plakaten; men det optimale vil være at anskaffe sig plakaten via Miljøstyrelsens hjemmeside, hvis den ikke allerede findes på skolen.

Start denne aktivitet med, at eleverne via en billedsøgning finder flere fotos af alle dyrene på plakaten. Kilderne til diverse fotos er centrale, da budskaberne i fotos kan være divergerende. Som eksempel er der stor forskel på, om det er et foto fra en zoologisk have, der skal tiltrække besøgende, eller om det er en jagtforening, der udøver jagt på dyret.

Som baggrund til denne aktivitet kan eleverne anvende deres kendskab til begrebet "virkemidler" fra danskundervisningen.

Formidling af naturfagligt indhold er helt centralt i denne aktivitet, og formålet med at skulle formidle til en yngre målgruppe er, at eleverne skal diskutere, hvad formålet med deres formidling er, hvad der skal være fokus på, og hvad der eventuelt skal udelades.

AKTIVITET 25 • AFSLUTTENDE AKTIVITETER

En fællesfaglig problemstilling

Arbejdsform: Individuelt eller par
Formål: At samarbejde om en problemstilling med naturfagligt indhold.

Forslaget til en problemstilling bør udarbejdes af eleverne selv, men denne aktivitet kan bruges som et eksempel på, hvordan man kan arbejde ud fra en formuleret problemstilling som den viste.

Hovedfokus i aktiviteten er til faget biologi og til dels geografi, så for elever på de ældste klassetrin kan en opgave være at folde problemstillingen ud, så fysik/kemi også kan inddrages.

**LÆRERVEJLEDNING TIL UNDERVISNING PÅ
7.-9. KLASSETRIN**

Invasive arter - dyr og planter i Danmark

Dette digitale hæfte supplerer indholdet i aktivitetshæftet, Invasive arter - dyr og planter i Danmark. Som underviser kan man i vejledningen finde inspiration og ideer til aktiviteterne i aktivitetshæftet.

Hver af de 25 aktiviteter i aktivitetshæftet beskrives i vejledningen, og der lægges samtidig op til gode fællesfaglige diskussioner samt videreudvikling af aktiviteterne.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C
www.mst.dk